

Lục Tỉnh Tân Văn

開新省六

Directeur Politique — L. MARTY
adm. Gérant — NGUYỄN-V. CỬA
ADMINISTRATION ET RÉDACTION :
 Saigon, Rue Catala, 157. (1er Etage)

GIÁ BÀN :
 Năm kỳ, Trung-kỳ và Cao-miên
 Một năm 6 \$00
 Sáu tháng 3 \$50
 Ba tháng 2 \$00
 Mua báo thì kể từ ngày mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.

MỖI TUẦN LỄ BA RA KỶ :
NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 Mỗi số bán lẻ 0 \$04
 TELEPHONE N° 476 Adresse télégr. : LECTURE-SAIGON

GIÁ BÀN :
 ĐỐC-KY, LAO, ĐÀI-PHÁP VÀ THUỐC ĐIA.
 Một năm 7 \$00
 Sáu tháng 4 \$00
 Ba tháng 2 \$25
 On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser à SAIGON : Aux bureaux du Journal.
à HANOI : Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.
 On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Lân-quốc tân văn

BẮC-KINH

Giảng tam điều

Về vụ tỉnh Sơn-dông Giao-châu mà hội Hòa-bình hứa giao về Nhữ-Bôn, năm vị Phối-viên tỉnh Sơn-dông đến ra mặt quan Đâu-triều Bắc-kinh giảng xin ba điều sau này:
 Một là Chánh-phủ phải hạ chiếu traoin cho quốc-sứ Trung-Huê phó hội Hòa-bình dùng kỳ tên tổ hòa về sự dãi Giao-châu và Sơn-dông.

Hai là ủy hết các tờ giao ước về đảng xe-lửa Cao-mi — Từ-châu và đảng Phụng-thê — Tế-nam;
 Ba là lấy luật dùng gia hình quân quốc mới công ngoại kích.
 Quan Đâu-triều đáp rằng:
 Về vụ Giao-châu Sơn-dông, Anh, Huê, Pháp, ba nước đều vì Trung-Huê cả thấy. Ngày nay chưa ất Trung-Huê nên phải nhận hay là không nên phê nhận tổ hòa, song ngài hòa rằng ngày nay Trung-Huê phải nhận tổ hòa, chừng ấy Chánh-phủ sẽ làm bố cáo truyền rao cho dân biết.

Về vụ ủy tổ giao-ước về đảng xe-lửa Cao-mi — Từ-châu, Phụng-thê — Tế-nam, ủy thông tư lũng Nhữ-Bôn giảng phải từ Trung-Huê. Muốn biết ủy đảng không dợi cho quốc sự hai nước hội đàm rồi mới biết.
 Còn về vụ nghiệm rãn loài phân quốc, vụ ấy Chánh-phủ phi phân sự ấy là chức trách của ti Đê-hình, lại cũng phải biết phân chánh-trị chẳng nên xúi giục thời em ai thế cho quan tòa.

Học-sanh hâm Chánh-phủ

Hội học-sanh trong nước Trung Huê có gửi điện-tin về Bắc-kinh, Quảng-dông và gửi cho quốc-sứ phó hội Hòa-bình xin quyết đứng phe tổ hòa.
 Điện-tin gửi cho quan Đâu-triều thành Bắc-kinh như vậy:
 « Trong điện-tin chót hết, hội có tuyên bố rằng hội liệu thác mà tranh cãi vụ kỳ tên tổ hòa, vụ

Lời nhắc nhở

Xin nhắc các nhà đọc báo nhớ rằng từ ngày 2 Mai, tờ **Lục-Tỉnh-Tân-Văn** đã mở rộng tam trương, lại mỗi tuần xuất bản ba kỳ, là thứ hai, thứ tư và thứ sáu. Thêm số, thêm trương, mà giá mua trọn năm chẳng thêm, giá bán lẻ lại sụt còn 4 chiêm một số; chủ ý muốn tiện cho mỗi người có thể đọc L. T. T. V. là một tờ báo sẽ trở nên lớn và sáng-sủa hơn hết trong cõi này.
 Vậy xin nhà đồng-chí với quan Toàn-quyền Sarraut, muốn trông thấy những sự cải lương, lợi dân ích quốc, hãy râng vùa giúp cho Bản-quan thành hành.

ủy tổ hòa, giao hai mươi một điều với Nhữ-bôn và các tờ mặt giáo khác clo đến cùng. Dân trong nước thấy đều rất bình vì sợ ngày sau phải bị day dọa như tới mọi. Có ấy nên, nếu Chánh-phủ chẳng dợi ý, cứ giữ vậy mà làm, thì hội ất phải hạ chiếu cùng Chánh-phủ. Thế thì Chánh-phủ phải gánh chịu lấy hậu hoạn một mình. Chớ dãn trong nước, chẳng phải là hết phang, còn nhiều kẻ qui mưu thần vực nước, Chánh-phủ chớ ngỡ là dân bất tài, không gờ xông rối nước.

QUAN TOÀN-QUYỀN TỚI SAIGON

Quan Toàn-quyền Mon-giuliot ngời hòa-xa tới Xuân-lộc, rồi sang xe-hơi quan Thống-Độc chực rước ngài cũng các quan là ông Grandvineat và Marty về tới Saigon lối mười giờ sớm hôm 18 juillet.

Bồn-báo kính mừng ngài và chúc cho ngài bình an quý thể.

L. T. T. V.

HUÔNG TRUYỀN

(Echo)

Quan khám sự đến thăm hội Đô-thành hiếu cổ.

Huê. — Chiều 26 Juin. Quan khám sự có đến thăm hội Đô-thành hiếu-cổ? Khi ngài đến các hội-viên tiếp rước rất trọng thể; ngài có đọc bài diễn-văn chúc hội mau được thành đạt thêm lên, và ngài lại có hứa rằng ngài sẽ tu chỉnh những nơi tăng cường, danh-tiêu ở xã này làm cho chốn Đô-thành xứng đáng chữ danh bang, tu-tiá; trước là từ đời trước, cảnh lối, sau là hiện tại cho xứng kể thương-kỳ, làm-tuấn, các công-cảnh của nước nhà.

Ở xứ này có nhiều cảnh trí đẹp lắm: Như là Tả-trạch nguyên, Hữu-trạch nguyên, Thuận-an, Từ-thiền, Lợi-nông, Túy-vân, Linh-mỹ, Thiền-đế, vân vân; cảnh nào cũng rất đẹp lòng, thú trí cho người trí, cho nên xưa Đức-Dực-tôn Hoàng-đế đã có ngự chế một pho sách gồm đủ cả thi Văn để ghi chép lấy các nơi ấy. Tất cả đến ba mươi sáu nơi. Pho sách gọi là Thần kinh tam thập lục tượng kinh. Nhưng từ pho sách làm xong thời đến nay cũng còn cảnh mất, hoặc bỏ u trệ không ai nhìn đến nơi.

Nay quan khám sự đã có lòng hiếu cổ và phong tao cao khiết như thế, thời dân ta nên mừng vì biết bao là non sông chốn đê thành ta. Nay đã được từ thời trước không khéo sẽ cảm ngời bát mà tổ dậm bực tranh sơn thủy lâu dài của ta đã để lu mù vì bụi bậm cách 4 mươi năm nay.

Qua chơi Ấn-độ trở về

Thăm qua ở lối đường P. B. người ta xem xét nơi phố chợ nhà kiến-xúc cái chi không biết mà người rất đông, đứng chen chặt vòng trong vòng ngoài; thỉnh thoảng lại thấy nước lũ tư trong phố tạt ra vẩy tướt cả những người đứng xem quanh đó họ lại tuôn chạy tản ra tứ phía, rồi lại thấy hợp lại như trước; làm như thế một hồi lâu.

Hồi ra mới biết đó là họ xem một chú chà kia mới, cưỡi người vò Annam ở với chú mới được vài tháng mà đã buồn tình đến nỗi tình nhân cả. Tuy ở chưa đến nơi nông trường, mà đã vội tìm cách mà trốn trốn. Bởi vậy nên chú chà đã bắt được cả cặp mà giải lên sở cảnh sát để trị tội. Khi chú chà sắp đem Á ỷ đi thì người ta đến xem, mà chú chà không bằng lòng nên thoát nước vẩy khắp đê rùa hồ.

Nực cười cho người ta, đã không biết sự xấu hổ của kẻ đồng bạc, còn mang mặt mồm đến đứng vòng trong vòng ngoài mà xem; lại đã bị chúng tạt nước vào mặt, còn trở trở không biết xấu hổ. Oí nước lũ của chú chà thoát đó là để rùa hồ cho chú chà hay là để bôi tội cho máy người đứng quanh đó?

Các Khách-trú không đi xem hát Xiếc của Nhữ

Tối hôm 5 Juillet, khi 9 giờ, bọn hát Xiếc Nhữ có bày trò bày, nhảy, múa, hát, leo dây, đánh đu, ném dao, múa lửa làm cách rất kỳ quái, tái hèn của Trường-thỉnh, bên sông Hương.

Người Tây, Nam, Chà, đi xem rất đông, duy có người Tả không thấy một ai đến cả.

Nghe rằng bọn Ban-trưởng có lời dặn các Khách-trú không ai được đi xem, hễ ai đi thì phải bị phạt.

Xem như thế thì biết Khách-trú cũng đồng lòng thật, mà biết nghĩa-vụ hiện thời lắm. Vì sự tr-hiêm với nhau, mà hàng hóa Nhữ không mua không dùng đã xong, theo đến cuộc hát xướng vui lòng đến mặt mà cũng đánh bỏ qua làm nể.

Hôm ấy trường bọn hát Nhữ cũng mất thâu một môi tiền, ít nữa cũng đến hơn trăm bạc.

Ngã xướng sông vì làm phách

Hôm kia có một cậu đi xe đạp, qua Đập đá là nơi đã bằng phẳng, mà không đi giữa Đập, lại đi một bên cạnh, đập chầy đi bay. Một sát thế nào mà cả xe liền người ngã xuống sông, may sao không can gì, chỉ uống có vài hớp nước.

Các nhà ở gần đường xe lửa

Những trẻ con các nhà ở gần đường xe lửa thường thường ra đường sắt chơi; Khi thì đặt đồng tiền, mảnh sắt, mảnh đồng lên đường sắt để

cho xe lửa nghiền mà chơi; lại có khi đặt cả hòn sạn hòn đá lên đường, để cho xe chạy qua thì phai gông lên. Lại có đứa chơi xe chạy qua thì lấy đá hoặc đất mà quăng ném những người trên xe, thậm chí có đứa lức quần kéo áo để đổ dơ những vật ó uế cho người lái hồ. Chẳng phải là trẻ con mà thôi, cho đến những đứa đã lớn chông-gông óc cũng chơi những cách hèn mặt đê tiện ấy.

Theo ý ngu dại của chúng nó, nghĩ rằng xe lửa không bao giờ dừng lại được, còn những người trên xe thì chẳng có quyền phép nào mà trị chúng nó được; chớ chúng nó có biết đâu là ở đâu, đâu cũng có sự tại địa phận đó, mà sự tại địa phận ấy đã có người chức trách cai trị chúng nó. Hễ có việc gì mà phạm đến xe lửa, thì trách cứ đó có kẻ chức trách sở tại địa phận ấy tra cứu, khó bề thoát khỏi.

Xem như năm trước làng kia thuộc tỉnh Quảng-trị đã mấy phen khổ sở về việc trẻ con ném đá vào đảng xe lửa. Đến nay lại đến làng An-nông và Phú-bãi thuộc tỉnh Thừa-thiên, nào lý bộ tuần lễ, đang đi tìm-nhà mấy nhà ở gần đảng xe lửa, vì hôm họ có tội trẻ con đặt đá lên đường xe lửa và ném đá vào xe lửa. Đến đã bắt được 3 đứa, cha mẹ chúng nó đang đi kêu càu chỗ nọ chỗ kia. Chưa rõ quan sẽ bắt phạt bằng hay là bỏ tù.

Hồi ai có nhà ở gần đường xe lửa, nên khuyến dạy lấy con cháu họ có ngày chẳng những là cực đứ phạm tội mà thôi đâu, lại còn khôn đốn đến cả cha mẹ họ còn làng xóm nữa.

Trai gái với ma

Mới rồi có người đánh xe ngựa kia chết vì bệnh mà bặt.
 Nghe rằng một hôm anh ta đi chơi tại cửa Nhữ, gặp vào khoảng gần ba giờ đồng hồ, anh chàng chơi rồi, khi đi gần đến cửa ỷ gặp một người con gái chừng 20 tuổi, trông đang ăn mặc hơi chỉnh biết một bươm bướng hồ, mà trên mạo cũng để trường-lâm, Bồng gặp gỡ, thời đã

XA-BÔNG MAT-XAY
 Đồng-dương

Con ngựa một sừng

HAO-VINH Công-ty
 (HÀNG ANNAM)
 146th Rue Lefevre, Saigon
 AGENT EXCLUSIF

trao lời trắng hoa. Cùng đẹp y, cùng ra lòng mà thành cuộc khứ lưu bàng hoàng, nên ai nọ lại mới tình nhàn vào nhà nghỉ. Tình dài đêm vắng, chuyện vắng no kia, mới ngủ một hồi, bỗng nghe tiếng súng nổ ở Cột-cờ, giật mình thức dậy, thời thấy mình nằm dưới một gốc cây, bốn bề có lau rậm rịt, chỉ có một lối vào thấy cỏ rã lau chia. Thấy kinh đờng sững một hồi mới tìm lối ra về. Đến nhà thời phát bệnh: không ăn không ngủ, cả ngày ngồi yên chỉ trông quanh quần ngơ ngết một mình, có khi đem khuya lại nói chuyện một mình như là thắm-thĩ cùng người thương mến chi đó. Thước thang cơm cháo không hiệu nghiệm vào đâu, lần hồi gây mòn rời chết.

Tướng chết ấy đau ấy, nó lại ma bắt, thời cũng tại mình tự bắt lấy mình. Vì hay đi chơi đêm thời bao nhiêu trí não tâm thần, toàn tự tưởng liên lạc vào đàng u-minh tá-ma cả; cho nên khi bắt chính vào vào, nên yếu ma l có linh phật tiền diệt theo yểu ma l có là chi, có quái dị chi. Năng đi đêm ghe ngày gặp ma thật có.

Cách lánh bệnh ho lao

(Tiếp theo)

Sau ta sẽ chỉ nhiều cách truyền nhiễm cho rõ việc ở chung như vậy là hiểm nghèo.

Bây giờ đây ta luận tiếp đến thứ nhì trong bài này là « phải giữ mình cho được mạnh giới luôn luôn hầu có lánh chướng ấy ».

Muốn được mạnh giới thì phải dùng vật-thực cho bổ mà tiếp dưỡng thân ta. Ăn uống vật hèn kém làm thì thân thể phải yếu và dễ vướng bệnh. Bởi vậy nhiều người nghèo, không có đủ vật thực bổ dưỡng mà dùng thường hay bị bệnh nhiều bái.

Lao lực quá thì hại thân. — Phải giữ mực thường đừng làm việc quá sức mình. Vì như mỗi ngày làm việc tám giờ thì còn có giờ nghỉ, đừng dưỡng tình thân lại. Nếu muốn cho mau rồi, làm việc cho tới chừng hai chục giờ đồng hồ mỗi ngày thì có rảnh đâu mà nghỉ ngơi cho lại sức. — Như vậy thì sức ư, mệt nhứt, thời nhiều phải làm bệnh; ắt không lướt khỏi chướng ho lao.

Lao tâm cũng lao trí quá cũng hại vậy. — Người ngồi bàn làm việc 15, 16 giờ mỗi ngày, cùng người lo học bành thì cứ thức cả tuần, không giờ nghỉ ngơi, ắt vướng lấy bệnh. Ưu tư làm cũng hại thân: — Hoặc nghèo khổ quá, đã chịu trăm bề cực nhọc mà lại còn phải lo lắng cho thế tử khời sự khiếm khuyết; — hoặc, nuôi người trưởng bệnh chi thân, chỉ ai của mình mà mình hết trông cứu được; — hoặc kẻ cờ bạc ngày đêm cứ tự tưởng việc ăn việc thua và ồm áp sự mê dục trong lòng không thành thời đàng.

Có một phương hiệu nghiệm, làm cho thân thể đủ sức chịu đựng mà lánh cho khỏi bệnh hoạn, gọi là phương « thảo luyện gân cốt » Phần nhiều trường hợp trưởng làng của ta không dạy phương ấy; thật đáng tiếc lắm. — Nếu vật thực là hữu ích thì phương thảo luyện gân cốt cũng hữu ích vậy, vì nó làm cho thân thể được cường tráng và lạ lạng. Tỉ thí như vậy thì sẽ rõ phương ấy là cần kíp: — Như hai đứa học trò nhỏ, một đứa năng chơi ballon (foot-ball), cờ xe máy, còn đứa kia không chơi chi hết; thì tự nhiên đứa trước đó hai chơn mạnh mẽ, bắp buồi nở nang, thêm lạ lạng, ngực nở lên coi vừa đẹp thể thể, còn đứa sau

hai chơn yếu đuối, ực nhỏ chạy không nổi, có ra sức chỉ một chút thì đã mệt và có bệnh chi sơ sơ thì cũng năm liêu. Vậy, khi giờ chơi, nên cho học trò tập luyện gân cốt, — hoặc chạy, — hoặc nhảy, — hoặc theo cách « gymnastique suédoise » là làm vận động cho ngực và phổi được nở nang, — hoặc tập xe máy, — lặn mèo, — đánh đu, — cử trái sải (haltères) cùng chơi ballon.

Sau ta còn luận riêng cho rành các điều ích lợi về phương thảo thảo.

(Sau sẽ tiếp theo)

Cách lánh bệnh thiên - thời

(Tiếp theo)

Nói về vài điều dị-đoan
Lúc mới luận về bệnh thiên-thời, tôi đã tỏ rằng người đồng bang ta cần tham-nhiệm nhiều sự dị-đoan về chứng bệnh ấy, và tin-tưởng lầm-lạc như vậy là hại. Dân ta, cái phần cổ học-thức biết chút « Thiên-thời truyền nhiễm bởi là trùng » thì ít; còn cái phần tin hung thần ác quỷ, vì giận dữ, hoặc lánh bành phạt những kẻ có tội lỗi mà truyền rải cái tai tà ấy, lại là phần nhiều. Há chẳng nghe những người nhà quê, cơn thiên-thời truyền nhiễm hay nói rằng: « Thấy pháp lữ đồng nói có vì thân chi chi đó lánh sửa phạt xử ta. Những binh tướng giúp việc cho vì thân, ngày đêm đều tán ra đi bắt hồn. Đến này chắc làm, vì ban đêm chớ nó thấy bóng tướng đi, sủa hung làm ». Chừng, muốn giải cái tai ách ấy thì chỉ có phương sấm là vâng-đúng kiên mà thôi. Ai cũng rõ cách cúng-kiến này. Chư công đức biết trong mỗi làng có một cái miếu thờ Thành-hoàng. Nếu thiếu thời phát ra thì đem cho đảo không thành tâm thờ kính xin Thần tha tội và sửa phạt, phải cầu xin Thần tha tội và sửa phạt. Bởi vậy mới làm heo làm bò cúng kiến và hát xướng trong miếu. Cũng kiến rồi mà thiên thời có giảm thì cho là nhờ đó, chớ thật không phải. Làm như vậy thì mấy nhà bị thiên thời đặng vướng lòng, bứt lo sợ một chút, mà rồi khiến cho bỏ hết các phương phòng ngừa thời hiệu nghiệm. Tôi tưởng không cần nói đồng đất để sự dị-đoan làm chi.

Sau tiếp

Mừng quan-Một Hiếu mới về

Chuyến tàu André Lebon tới Saigon bữa qua 17 Juillet, có Quan Một Nguyễn-tân-Hiếu, trưởng làng của M. Nguyễn-tân-Sở Trưởng thị trấn Thủ-đăng Bửu-nghĩa đương chức Đốc-phủ-Sứ tỉnh thành Chơn-lơn, từng quân xuất trận bên an Đức-tặc mới về; Bồn-báo kính mừng cho quan tri đoàn-viên, một nhà văn-hiến L. T.

Cảm ơn

Bản hồi phái lo cuộc lễ Khánh-hạ Hòa-bình kính lời cảm tạ chung: Quan tư Audouit đã rộng lòng cho mượn nhà cho bạn thuyền ở lỵ-châu lên bờ đưa tạm nghỉ và cho mượn những xe trong cơ-phủ dùng làm cộ; M. Lamorte hết lòng lo làm mộ Nghĩa-sĩ rất khéo. M. Baintier đã rộng lòng giúp cả xe hơi trong trại mình cho hội.

Vậy Bàn hội đề lời cảm ơn liệt qui.

Theo hàng liệt qui kê tên trên đây, bàn hội cũng cảm ơn M. Sersot và Dạ-nhật Annam đã có công gần gũi giúp trong cuộc ở đên, cuộc Đua bơi và Giảng-thủ-y học.

(Của Bàn-hội lễ Khánh-hạ giới (thông).

Cách-Tri-Tập

SƠ GIẢI

Bác-học IV

Hô-hấp-độ (respiration)
Cái hơi thở (khí trời) mình hít vào ngực thì nó chạy vào phổi (phế).

Cái phổi mỗi người đều biểu là hai lá hình như tàn-ong, như hoa-đài, có lỗ mềm mà xếp-xếp, nằm theo hai bên ngực. Trời sanh cái phổi là một vật rất khéo có tuần-trở, thứ lớp, ăn thông với một cái ống chạy tước lên trên năm sau cuống họng, ống ấy kêu là khí-quang (Trachée artère).

Trên đầu khí-quang ấy nở có một cái họng nói Larynx là chỗ âm thanh phát hiện (Thỉnh đài Corde Vocales).

Hơi thở làm sao chúng vào phổi? — Hảy thử mà thí nghiệm lấy cái tay mặt ồm một bên vú, còn tay trái thì ồm bụng rồi lỏng mà nghe thì rõ biết trong một phút đồng hồ mình thở được 15, 18 lần. Khi mình thở vậy kêu là Hô-hấp là (hôi-hóp) thở ra thở vào.

Khi mình Hấp là hít vào, thì xương sườn nó dứng dậy, ngực nở ra, bụng phình lên. Còn khi mình Hô là thở ra, thì xương-sườn xếp lại, ngực hạ xuống, bụng xẹp vào.

Khi mình hít vào, thì huyệt lấy cái sanh-khi vào, lúc mình thở ra thì cái tử-khi bay ra.

Huyết dịch tuần hoàn (circulation).
Những đồ ăn uống vào bao tử, thì nó hóa theo máu, rồi máu nó đem đi cấp-nhuần cho cả và châu thân, đặng bồi bổ trong tạp-phứ những chỗ hao-mòn. Nên trong sách thuốc ta cũng có nói: Ngũ-tan, tỳ-vi, thương lăm chi quan, nhược tỳ bình nhi bất năng nạp cốc, tắc tử quan vô số cấp dưỡng nghĩa là: trong ngũ-tan cho người, tụy bao-tử cũng như cái kho lương chứa đồ mà châu cấp cho các tạng, nếu bao-tử mà bình thì không chứa lương được mà châu cấp cho các nơi.

Máu khi nó đi cấp-nhuần cho châu thân giáp một độ của nó rồi, thì nó trở vào phổi mà hoán-khi (đổi-hơi) mà dưỡng sức, rồi trở ra mà châu cấp cho các kinh-lạc nữa.

Cả mình con người, đầu đầu cũng đều có máu, trong máu ấy có hai vật, một vật lỏng màu vàng vàng, kêu là nước Tân-dịch, một vật đặc mà đỏ hay nổi (huyết), vì hệ máu ra khỏi mình người, thì nó hay đông đặc lại (secocoaguler).

Trong máu có hạt tròn tròn kêu là huyết-cầu (Globules).

(Sau sẽ tiếp theo)

LỜI RAO CẦN KÍP

Hội chánh Agence économique de l'Indochine ở tại 35 rue Tronchet Paris (8e).

Muốn hỏi thăm điều chi cứ đi nơi đó.

Ái mắt trời nhìn

Saigon. — M. R. cai trạm vô-tuyến-điện ở Luang-Prabang (Laos) ở Saigon, tạm trú nơi nhà hàng Rotonde khai rằng bữa 16 Juillet, lối bốn giờ rưỡi chiều là khi ông tới tiệm Caffort mua đồ, xây dựng giữa tiệm một miếng giấy bạc một trăm đồng (100\$), ông bèn giao miếng giấy cent ấy cho chủ tiệm là M. de R. mà lấy biên lai, cầm để cho ai mắt tới mà nhìn. Đáng khen lòng ngay của M. R. không tham của vô cớ mà đặng.

Dị-Đoan

(La Superstition)

Cổ-Bây lên đống

Dị-đoan là một đức lạ trong nước, làm cho dân nhẹ tấc, yếu đức tin, trở nên mê muội. Sự mê muội rồi nặng nề, trí khéo cái tri-hóa của người lại, ra chậm chạp, hoặc, nếu trí hóa người nhẹ hơn sự mê muội, thì cái mê muội ấy nó kéo ngược lại mà phải thời lui, càng ngày càng xa đàng tan hóa.

Vào biết nước nào cũng có dị-đoan, nước nào cũng có hạng dân nhẹ đức tin, để cho sự dị-đoan chuyên chế, song xét kỹ, chẳng có dị-đoan nào lớn cho bằng dị-đoan của Tàu đem gieo trong đất Nam địa mấy ngàn năm nay, người Anam bị trầm nhiễm thâm vào cốt chi, cho nên ngọn lửa văn-minh vừa mới nhen, chưa đủ sức mà đốt cho tiêu tan, nhưng mà cũng mòn; thật thế xem đã mòn lặn, mòn trong trăm phần đặng một. Cái một phần giảm ấy bởi người họ Tây mà ra, họ người họ Tây hay gieo dục tàn diệt tục mà có, nhờ báo giới công phá mà mòn, bằng chằng trăm phần công con nguyên kiện.

Tuy nói sự dị-đoan trong xứ ta đã mòn, song chưa đê, vì người chôn sãi đã thú quê còn tin làm, cho đến người cảnh phien ba đó hội mà thiếu học, thì cũng còn tin. Bởi cớ, những chàng xã-lá, thầy Chùa, thầy Pháp, Bông, Chàng, Hông, Côi, hảy còn ngửa lấy sự mê muội của dân mà bày chuyện kiện-an, đặt đê gạt gẫm. Một năm chỉ cuộc chuyện một nghề không cực nhọc đó cũng đặng đã đặng đôi tháng ngày, thì trước đên ngủ, lại còn có việc ước trông, gặp thời, đặng lòng người mà mua tư nhân, thì gọi là Tô-đai, thân chủ đồng, đên gần sự nghèo.

Thế-Tinh-Tân-Văn số 646, ngày 5 Juillet, có lời cảnh, khuy bao hiểm về khoản Tông-Giô, đốc-giá liệt-qui, xem đi xét lại coi có phải thầy Pháp bày chuyện thâu của chúng ăn uống cho no say chăng? Gian giới ấy biết không sao? Tôi lối bao nhiêu-kẻ xiết?

*Nên người trong làng, trong xóm có chuyện như vậy, thì đó mà thực tình bạn bè, họ hàng, đừng mê giặc.

Sau đây, tôi xin thuật luôn một truyện trong làng tôi ở đây rất nên quái dị, làm cho nhà dị-đoan uống tung nui nui đó, gặp đầu máu sa, cũng vì, chưa chịu là tà ma, một quyết Cò, Bà về đó!

Tại làng Giao-Long, có tên Hương-Lê là con ông Kế trong làng, tính linh sanh nghệ « ư-ngáp ». Vụt lên đống! — Ủy cha cha, con ông Kế lại là Hương-Lê trong làng lên đống là gọi rồi chơi, chẳng ru? Từ nhiên, chọn rợn làng trên

Kéo tử của chú thuy con ra coi thì vàng bạc, đũa cho chú chạm dính theo vậy chú đã bao giờ. Sau đũa có dính theo con nữa da, chỉ dùng thuy đục thì khỏi lo.

Trèo cao thế năng

Con Trần-thị-Sáu làm công trong nhà máy công-xi, mới có 18 tuổi mà dám cao gang trèo lên giá cái cao để ba bốn chục mét thang chỉ để cho đến nổi xây chơn te xuống rất nặng.

Đoạt của

Sở tuần-thành còn đang tìm kiếm tên Năm-Nhiều tác lối 40 ngoài, vì tội đoạt 70 đồng bạc của cô Hà-thị-Lai là tay buôn bán ga ở sau nhà máy thối.

Ăn trộm

Đêm 26 Juillet 1919, chú Phan-vân-Cao ở làng An-phù-Tây, tổng Long-hưng-Trung (Chợ-lạch), đương nông giã diệp, quan-tử đào ngạch vào nhà cây tú mà chủ nhà không hay, chừng sáng thấy đây thấy tú mỗ hoác, lại soạn coi thì cái hộp bánh biscuits petit Beurre đựng 6.615 đồng bạc giấy và quần áo đủ rộng gì đều mất cả.

Trung-Kỳ

Hôm nọ ở trong thính, nhà kia có đứa đầy tú chét thét có sau vườn. Nó chét khi ban đêm, sáng ra mới biết.

Ma thất cổ

Chết về nghiệp ấy thường cũng nghe nhiều nơi, có tướng cướp vì những kẻ chết có điều gì bất bình nên mới tự tận một cách khổ sở ấy. — Thế mà người ta hay tin sự dị-dị, người nói thảng ấy có đồng, kẻ nói có ma quỉ xui dục nó. Nghe rằng có người ở gần nhà ấy một trong đêm ấy, người ta nghe có tiếng cười, tiếng reo ở dưới gốc cây mà nó thất cổ đó, hình như có sự gì vui mừng lắm. Họ mới đó là những con ma thất cổ được có người chết thể mạng, nên nó mừng reo. Nói như thế có ai tin được không? Mà có ai đã thấy con ma nào lấy giấy tròng vào có người ta mà treo lên chưa?

Về sanh quả

Có ông kia, nhứt lời chơi nhà em mình đến đi ngủ, thấy cửa đóng bít, thấy biểu chớ đóng cửa kín quá, không có sanh khi vào, e người năng sinh bình. Để cửa mở một nửa giờ hơn, người em theo lời để cửa mở mà ngủ. Sáng ra thấy thày đó đặc áo xông mặt sạch.

Cop chụp trâu

Một trai thợ rừng kia, một hôm trời chưa sáng, dắt thà trâu đi ăn, đi rồi lùa vào rừng đi kéo gỗ. Mới thà ra mới gặp thời đoàn trộm đi xa quá, các người đi tìm, khi tìm được thời thấy có một con đứng thừ, trong mình nó có làm dấu vết rách xé, còn quanh đó có làm dấu chơn cop và móng chơn trâu đạp để dấu vết ra cá, như tuồng cop và trâu đã đấu chiến với nhau. Mấy người thợ rừng sợ hãi, bèn dắt trâu về làm thuốc thang.

Những cái dấu móng cop quào xé sâu quá, cho nên con trâu đau quá mà bỏ ăn uống, ngày một hao gầy, e không sống nổi. Thương hay con trâu có công không tội, bị loài hung tàn nó hại, may có người đến tìm thời cop thấy mà thà ra, nếu không e đã chôn vào bụng nó rồi.

Trâu cũng có làm con dữ lắm, đánh chết cop, nhưng khi đã giết được nó thời trâu cũng bị làm vết thương tích, có khi trâu cũng chết luôn. Tương các nhà thợ rừng đã sấm nói con trâu, thời nên sấm đó khi giới để phòng, chúng sợ cho sự nguy hiểm của nó mới phải. Nghé chơn nuôi nước ta còn khuyết điểm quá; biết chơn nuôi loài thú vật mà ít biết báo oán

lành mạng cho nó, nên ít được thanh đạt.

Mùng cuộc Toàn-thắng

Tối thứ 28 juin, hồi 9h.40 quan Khâm-sứ tiếp điện báo rằng Đức đã chịu ký tờ giảng Hòa. Ngài lập tức tư sang Nam triều, Liên khi ấy tại Phủ Khâm-sứ phát lệnh 21 tiếng, Ngõ, môn 21 đèn sáng Trán-bình dài 21 tiếng đại bác, còn khắp cả các nơi treo cờ Đông-đình rực rỡ. (Nay lại thấy cờ sắc có vàng lẫn với cờ Đông-minh, Sướng thay).

Tám giờ sáng chúa nhứt. Quan Khâm-sứ cùng các quý quan vào Đền yết kiến Hoàng-thượng để báo tin mừng ấy. Đến 9 giờ 20 phút Hoàng-thượng ngự qua Phủ Khâm-sứ có các vị Đại thần theo hầu, để chúc mừng Đại-pháp Toàn-lắng. Chiều hôm ấy có diễm bịnh và rước đèn. Đây giờ nơi nào cũng sấm sủ đả vật liệu để làm lễ mừng ấy.

Đổi yên lính Tùng chính

Hoàng-thượng có sắc hạ cho lính binh đơn yên dãi những lính tùng chính ở đất Pháp mới về.

Chiều hôm 30 juin, khi 4 giờ ở bộ Binh t ấn thiết rất đẹp, đổi yên hơn 100 người. Tướng làm trưởng phủ chỉ ở bên phương, nhưng đi buôn bán, học hành, đi làm quan quyền ở bên phương mà về thì, thì có lý chỉ làm sớ cho bang đi đánh giặc về, mà nay lại được nhà nước khao thưởng cho, thời cái vinh hạnh này thế sao cho xiết. Đó có vinh hạnh, đã được thỏa tráng chí, thời nên giữ cái nhân phẩm làm sao cho đáng với con nhà Nam-Việt.

Gạo cao

Thính lính mà đầu đầu cũng thiên gạo. Nhà quê, đất phò đầu cũng lao nhào lên về gạo. Mới tháng trước giá gạo trảng có 6 đồng (6\$0.10) kilos, mà nay vung lên 9\$00 hơn 9\$50. Còn đến hai tháng nữa mới có gạo mùa, trong khoản ấy e con nhà nghèo ta khổ sở lắm lắm. Ghe thuyền chạy đi các nơi mua gạo song rồi quá, trong Nam ngoài Bắc đầu đầu cũng không dư ăn cá! Mua gạo không được!

Còn hoang nữa thôi

Trưa bữa thứ 28 Juin nghe ngoài phố Pont jiquais, có tiếng la hét và tiếng khóc vang tai; hỏi ra thì là một nhà kia đuổi đánh con Trăn nhỏ hoang quỉ, cả ngày chỉ ở ngoài đường, chạy ngược chạy xuôi mãi. Trưa bữa đó có gió, nó ra ga, rĩa đường mà thà đều, Mặt cứ ngó trên trời mà chơn thì ở dưới đất. Tinh binh đợng nhắm gành đầu bù của trời lên đó để lại lạng: Mụ nó tằm lạng nó mà đến bắt đến cha mẹ nó. Là thưng là e con đại thì cái mạng, ai bị không đến rĩa mà bộn hàng hó dâm bị khời, nên mới sanh sự đó đó cả phố. Hai bên thừ mồm nhau chán ra, mà lại đợng mụ bộn đầu bù là tay chàng vừa, nên cái thưng đến cha mẹ thưng kia phải đến thưng thưng nóng ruột đuổi đánh con vãng lang cả phố! Vay mấy lâu sao không dạy?

Giá đường cũng cao

Chàng những gạo cao mà thôi, đường cũng được giá lắm. Mày nhà buôn đường lủi này được hồi béo bở. Trước đường cát có 9\$00 hay 10\$00 100 kilos, nay vọt lên có hơn 15\$00. Thứ đường báy, đường đen kim lai đắt hàng hơn nữa. Trước 100 tấn có 4\$00 mà nay nhiều nhà bán tới 9\$50, 10\$00. Đó, một vốn mà cách vài tháng được hơn một lời, tài gì chẳng mau làm giàu. Song hỏi ra thì nhà Annam mình có được mấy chú, những hiệu khách trú lời to lắm lắm. Buồn thay!

Nhà nước không phụ kẻ có công

M. Trương-thế-Liêu, đội thông ngôn bên Mào-quốc về nghỉ dưỡng bệnh nay đã khỏe. Nhà nước mới bỏ vô cho làm thư ký tòa công sứ Quảng-ngãi.

Ái tín

Mới nghe tin quan Hoàng lộ là M. Phạm-Tuân, nguyên Đốc-Học Hà-tĩnh, quan ở làng Xuân-Đài Quảng-nam, mới mất ở làng tháng trước. Quan lín nguyên là tẩn sĩ xuất thân mà nghe đầu ngài đầu đến hai lần thì phải. Thuở sanh tiền ngài vẫn ưa cái nghề văn nôm và thì h báo quốc âm lâm. Ngày 4er Juillet đã đưa đám rồi. Thương thế thay!

Vạn Uyển (Variété littéraire)

Lê-phí Nguyễn-thị

Bà Lê-phí Nguyễn-Ngọc-Toàn, người làng Kiệt-độc, huyện Tri-lĩnh. Bà dung nhan rất đẹp, thông-tế hơn người, khi đến mười tuổi, cha nhân thị-joan đem lên ở trăn Cao-bình, cho cái mặc nam-trang theo thầy đi học. Bà học rộng văn hay, nhà Mạc mở khoa thi ở Cao-bình, bà thi đỗ thứ nhất, thầy đỗ thứ hai. Khi vào ẩn yên, chúa Mạc trong thầy trạng mào ông tân-khoa giống người con bần đạo, mới cắt-vân biết rõ thưng-tinh, bèn lấy, gọi là nàng Sao-sa.

Khi nhà Mạc mất, bà vào ẩn ở trong núi; phải quân Trịnh bắt được. Bà hát quốc tình rằng: «Lũ các người đã bắt được ta, nên đem vào yết-kiến chúa chớ không được vô-lê với ta, không thể thời sản có gươm đây, lũ chúng người cũng chẳng được công gì cả.» Chúng lấy làm lạ liền đem vào yết chúa Trịnh; chúa rất yêu. Về sau lại xuất-giữ đi tu, gặp khi ấy có chúa Trịnh là Hoàng-Tử-Dương-vương mới lên ngôi, cho đi mời đến người nữ-sĩ để dạy đức-nhân. Các quan tâu có bà hay chữ, chúa bèn vời vào dạy cung-nữ, cho hiệu là Lê-phí. Bà rất thờ bai triều, điều này sự văn-chương hầu hạ nhà vua, lễ vua có hỏi đến sách vở, thời bà viện-dão nghĩa lý kinh-sử, sự-tích cổ kim, tâu đôi lời cho vua nghe. Vua thường lân khẹn.

Phàm các quyền văn đình-lễ và văn chương các quan đều ở tay bà xét định. Ông Nguyễn Thọ-Xuân ứng-chê đỗ đầu khoa Tân-Mùi, thường nói: «Văn ta cả thiên chưa để ai biết hết được nghĩa mà có biết hết được thời chỉ có bà Lê-phí là chị ja thời.» Chúa Trịnh bèn đưa văn ông ấy hỏi bà, bà la-cổ nghĩa hết được cả, quả như ông nói. Chúa Trịnh phải khen bà là bậc học.

Thước kim anh bà phải người làng làm gái đến khi là quê hiên; tên người làng cha mẹ thưng kia phải đến thưng thưng nóng ruột đuổi đánh con vãng lang cả phố! Vay mấy lâu sao không dạy?

Giàn loài vàng đã hôn hao, Thoảng đem cánh phượng bay cao

Bà lại có bài tự-sự, vì mình như là Bạc-lầu triều nhà Hán, có truyền lại mấy câu rằng:

Hôm vì một chút đảo điên, Song le Bạc-thị vốn duyên Hàn-thần. Lại rằng:

Nữ-nhi đầu đàng có tài (9)

Át là tay thiệp kếm gì Trưng-nguyên.

(1) Lại có một tên nữa là Nguyễn Thị-Đo (2) Chữ «thi» có bản viết là chữ «ry».

THAI (Devinettes)

Liệt-vị con rình muốn đáp Thai cho tiêm khiền, xin hãy nhớ, mỗi câu Thai ra đến có số thứ tự và bang nội trong mười lăm ngày thì chấm. Muốn đáp, ngoài số câu gang bên chèo, cho biết Thai số mấy và chúng nên để quá 15 ngày. Vì nào đáp trúng, sẽ thấy tên họ mình đàng báo.

THAI SỐ 28

Xin đờng nguyệt nọ hoa kia Ngươi ra ai lại tiếc gì vô ai.

Một món khi nghệ. Chấm tất số 28

Thập như con én lặc đàn, Phái chung rầy đã sợ lạng bình cung.

Tên một con chim. Đáp rằng: Chim Mỏ-nhạc. MM. Liêm Xí-trưởng Xi-xương Sadec, Ng-tri Giác Mairie Cholon, Đổ-hử-Phủ Interpréte de police 1er Arrondissement Léon Lang Propriétaire Tanan, Ng. v. Lê Chauffeur Đông-son Càng.

Đoàn thiên thuyết

(Tiếp theo)

Công-tử nghe xong mấy lời Vũ-Ủy. Ngồi lặng im ngâm nghĩ mấy lời nói nghe rất phải. Chyển trở một hồi dặng đó căn vận rồi thì đã ra về. Sách ba bốn hàng thời Công-tử xem sớ hành trang đi du học tỉnh khác. — Đoàn này xa cách trong năm sáu năm, mà thế cuộc đời thay như chiêm-bao, như mưa rồi, xem sao này lắm tình cảnh khả thương!

Từ khi Công-tử từ biệt nàng ra đi, nàng vẫn ở nhà buôn bán tại nơi này cũ bên xa, nhà tâm thường tuy gương lung đi dưng, phần số không trong diêm, nhưng vì nhớ thương mà bóng trắng e biếng không tiếng dịch tiếng nghe, ngay thàng như thời, thanh-thoát đã mấy phen thay đổi. — Chê «thoa gặp hội, Công-tử đã chiếm khoa xuân, khi vừa lãnh xong áo mũ, về đến nhà trọ bỗng tiếp được thư của một người anh em bạn thiết gọi đến, tin-rằng: người đồng tâm của mình đi về cha mẹ ép uống, bẻ gã cho một vị lều-phù-ông, nên rằng đã liều mình nhảy xuống trường giang mà tự tử, v. v. — Công-tử xem xong thư, ngã xuống lăn lóc khóc than vật-và, về giờ tuôn mưa.

Đau nỗi nhân duyên như dao cắt ruột. Anh em thấy thế đến đến an-ủi, kiểm lời giải quyết. Bấy giờ thưng, biếm mà không quên. Lạc lười nghe thấu tai qua Tông đót thưng ấy, ngài vẫn ở người nhân từ thấy tình e thưng thưng, mới về thưng thưng e thưng thưng, định lấy thưng thưng e thưng thưng, không mấy lâu mà Công-tử không thưng, chẳng e hiện mà nên, không ngờ lại gặp:

tương nhân định để không thưng thiên. Tuy vậy duyên mới, mà tình e xa vẫn tương tói, lủi thưng; Cơn e bẽ công-danh, trước cơn óng cũ, óng cũ sau lủi óng nọ, óng cũ, óng cũ trên, về vinh e quai thưng.

Khi về đến Trưng-an, liền đi tìm nơi ước cũ, gọi là viếng e thưng oan; đến nơi vừa đó năm giờ chiều, thấy khập lều tranh e còn đó, Cỗ thụ còn đây. Ú! nào e mua đó, nào người bán quán, e nào mới son, nào mà phấn, nào e mất phượng, nào máy ngòi? Chê e thấy: کیا láng sông thu đường lai

nguyên.

cho tiêu
a đều có
am ngày
a gan
a chằng
áng, sđ

phé.

Sadéc,
Tru-Phe
v-Lô

nyết

Vi Vũ-
l máy
rời từ
ng thời
ng đi
ây xa
a thể-
như
a tình

ng ra
án thì
tâm
dùng,
nhưng
trưng
nghe,
thoát
Chế
chiếm
ng ào
được
thiết
tâm
g, bên
nàng
trường
ng-từ
in lư
mura.
eo cái
ho-đi
huyền,
nghe
ngài
o tình
o ông
on gái
y lâu
phần
góp:
kháng
a tình
Còn
g kia
tình

ên đi
g kể
năm
tranh
nào
quan,
nào
? chỉ
ng lai

làng mạch sâu, thêm mây dầy non
xanh như cau mây li-hận ; trước
mắt chán nhìn phong cảnh mới,
bên lòng còn thiếu chút tình xưa.
Vừa ông than vắng thờ dài, bỗng
thấy một ông lão tự trong làng đi
ra. Công-từ mới hỏi đầu đuôi
người bạc mạng. Ông lão đáp rằng :
Tư năng nghĩ tưởng sống về sau,
ở bên ấy người ta thường thấy
mọi con hến rất to, mỗi khi đêm
khuya thanh vắng, bien thành
người con gái, đi trên mặt nước,
ăn mặc đẹp như tiên, lại có cái
cái trâm bằng vàng, trên đỉnh một
cột minh-châu sáng hoắc ; hoặc có
khi hiện ra người con gái ngồi bán
quần ở dưới gốc cây đa, ai đàn
qua rình xem thời rõ ràng có con
gái ông là đó. Nhân
có ý mà chốn này hóa ra nơi hieu
quạnh, ít ai đi đến cho nên phong
cảnh một ngày một thêm buồn.

Công-từ nghe xong nửa mừng
nửa sợ ; ý muốn được gặp mặt
nàng, mới làm thân đứng nhìn
quạnh, chỉ thấy đôi con chim về
đi, mấy cánh bướm thấp thoáng
trời nước một màu, bóng kim-ô
chen lẩn, vầng ngọc-thố hầu lẩn,
sầy trước mặt mình, quạnh hia
bốn phía. Bụi nùi nhờ sương mù
cành cũ ; có ngấm mây cau mà
đẹp này hãy còn lưu-truỳ :

Trăm năm đầu lỗi hẹn hò,
Cây đa bên cũ có khác đũa,
Cây đa bên cũ còn lưa,
Con đò đã thác năm xưa tẻ rồi.

Ngắm mấy câu rồi lại khóc ;
bỗng thấy dưới nước có bóng sáng
mập-mờ, liền có tiếng xao động,
mặt trời gào ào ào lạnh ngắt thêm
màu hương thơm phực từ trước
mặt bay đến. Công-từ đứng sững
nhìn xem, thấy giồng sông
nổi lên một con hến rất to, lên
khỏi mặt nước mở ra hai miếng,
trong có người rõ ràng đứng giữa
đẹp như hoa, xinh như ngọc ; nó
người ngay xưa. Kinh ! quái ! ai
sống lại đó ! Nhìn sững một hồi,
thời người trong mình đã đến
trước mình, hai tay ôm chàng rồi

khóc ngắt nói không ra tiếng. Hồi
lâu mới than rằng :
« Anh ơi ! Non thề nước hẹn, bất
« như chim hồng cả tâm, hương lửa
« đá vàng bỗng hóa còn đầu bãi bể ;
« kia non tình chất ngắt, bề ai mệnh
« mong, lòng em như tình-vệ cùng
« sâu, lòng em như Oa-Hoàng vô kể,
« con tâm đến thác có thấu chăng
« anh ?
« Công-từ liền phục xuống, ôm lấy
« nàng mà kể rằng : « Từ vắng lâu
« kim-ngọc, anh quyết chỉ đời mãi,
« ai ngờ mới vinh-yang mũ rồng áo
« cao, đã gặp nổi chim châu-đeo
« ngọc. Những tưởng tuổi xanh kết
« bạn, đầu bạc cùng già, nào hay một
« phút chia phôi, âm-dương đôi ngã
« Em đi ! xưa em sống-không, còn sợ
« bề câu thục, nay em thác-thiên chi
« lo nổi cảm ngàn, về cùng anh, ở
« với anh, cũng nếm tủy, cũng chần
« eo loan, cũng quần là, cũng áo lượt,
« được như thế thời thơ Phật-Ân
« mới đẹp lòng Tô-Tử, đờn Bà-Nha
« mới ưa y Chung-Kỷ. Hầu làm chi
« chánh làm chi, ai nấy có phần
« các-từ-kỳ-sự (Còn nữa)

TRƯỜNG
Nguyễn-xích-Hồng

Nhập trường tháng Aout 1914 đây :
Lớp nhì B (2e classe B) sẽ có hai
ông Tú-tai đây.

Lớp bảy (lớp chót) chia ra làm hai
lớp và có hai thầy dạy.

Báo việc quan
(Partie officielle)

Vì lời nghị quan quyền Thông-độc
Nam-kỳ ngày 10 Juillet 1919,
Thăng chức kể từ 14 Juillet 1919
trong hàng viên chức Bôn-Quốc thuộc
Sài-phố và các tỉnh Nam-kỳ :

1° - **Lên chức Đốc phủ sứ lương**
chung niên 1800\$00
M. Lê-quang-Nhiệt đương phủ nhất
hạng (Châudoc).
M. Nguyễn-văn-Vinh đương phủ nhất
hạng (Cantho).

2° - **Lên chức Phủ nhì hạng**
M. Huỳnh-khiết-Thuận đương huyện
nhất hạng (Tanan).
M. Lê-văn-Cur đương huyện nhất
hạng (Tay Ninh).
M. Đoàn-hữu-Tùng đương huyện nhất
hạng (Soctrang).
M. Võ-văn-Quang đương huyện nhất
hạng (Rachgia).

3° - **Lên chức Huyện nhất hạng**
M. Phạm-thành-Khiết đương huyện
nhì hạng (Travinh).
M. Phạm-chánh-Lý đương huyện nhì
hạng (Cantho).

4° - **Lên chức Huyện nhì hạng**
M. Dương-văn-Tài đương thứ-kỳ
thiết thọ nhất hạng (Soctrang).
M. Nguyễn-quốc-Nô đương thứ-kỳ thiết
thọ nhất hạng (Vinhlong).
M. Dương-tần-Thạch đương chức
thông-phân tam hạng (Hauien).
M. Nguyễn-văn-Thâm đương chức
thứ-kỳ thiết thọ nhất hạng (phòng nhì)
Saigon.

5° - **Lên chức Thứ-toán**
nhì hạng
M. Trịnh-văn-Chương đương chức
thứ-toán tam hạng (Sadec).
M. Huỳnh-kim-Bàng đương chức
thứ-toán tam hạng (Saigon).

6° - **Lên chức Thông-phân trật**
phẩm lương chung niên 1000\$
M. Nguyễn-hữu-Nghị nguyên Thông-
phân nhất hạng (2e Bureau).
M. Huỳnh-kim-Khánh-nguyên Thông-
phân nhất hạng (2e Bureau).
M. Nguyễn-hữu-Hiệp nguyên Thông-
phân nhất hạng (Cabinet).

7° - **Lên chức Thông-phân**
nhất hạng
M. Đặng-văn-Ngọc nguyên Thông-phân
nhì hạng (2^e Bureau).

8° - **Lên chức Thông-phân**
tam hạng
M. Võ-công-Cần nguyên thứ-kỳ thiết
thọ nhất hạng (M. tho).
M. Thái-tân-Bửu nguyên thứ-kỳ thiết
thọ nhất hạng (Travinh).

9° - **Lên Thứ-kỳ thiết thọ**
nhất hạng :
M. Phạm-kim-Chi nguyên thứ-kỳ thiết
thọ nhì hạng (Vinhlong).
M. Võ-văn-Bửu nguyên thứ-kỳ thiết
thọ nhì hạng (Tay Ninh).

M. Đỗ-văn-Châu nguyên thứ-kỳ thiết
thọ nhì hạng (Soctrang).
M. Trương-thành-Thường nguyên thứ-
kỳ thiết thọ nhì hạng (Cabinet).

10° - **Lên chức Thứ-kỳ thiết thọ**
nhì hạng :
M. Trần-văn-Quê nguyên thứ-kỳ thiết
thọ tam hạng (Biênhoa).
M. Nguyễn-văn-Tây nguyên thứ-kỳ thiết
thọ tam hạng (Soctrang).
M. Lương-văn-Xương nguyên thứ-kỳ
thiết thọ tam hạng (Giadinh).

Nhân đàm
conversations
An oán

Ông vua kia, cháu đẻ như tình, rề
biết ít ai chừa cha ăn cướp, bất cứ là kẻ đi
phạm tội bị tòa án mà cũng chưa chịu
nhìn lỗi, hồi đến các việc là oan. Có ấy
nên, bả nọ, bèn tới khám-đương mà
xem thử ỹ.

Lúc đi ngang qua một tội nhân đờng
sấp hàng dài ngài dạy tù nhân dẫn đi
đưa, đem tới chỗ khác cho ngồi hồi có
mắc áo vậy mà oan hay ung, Cầm một
khảm, tên tội nào cũng là oan, duy có tên
ăn-trộm trâu rằng : Ung. Vì hồi này
nghèo lại đồng miếng ăn, không biết lấy
chỉ cho đã mà phụng dưỡng mẹ già, tăng
sử sanh tâm ăn trộm. Bị bắt, tòa làm án
sầu tháng, thật rất nặng lòng.

Đứt lỡi, vua giả ý noi giận quá mắng
vào đầu tên tội ấy ra cửa mà rằng :
« Đố không kiếp ! Mi là đứa gian giảo,
sao dám chung lỵ với những người hiền
lương bị án oan ở đây ? Khâm quan, hãy
đuổi nó ra khỏi cửa ; Đố cho người hiền
lương, mắc án oan, ở cho yên ổn. »

Học trò khó khỉ hơn vua
Nhan-xét kiến Tê-vương. Tê-vương bẻ
chiều đời vào, Nhan-xét không chịu về lại
nài cho được vua ra tiếp rước mới về ; vua
giận, cho nội-thị ra hỏi : « Vậy chứ vua
quy hay là học-trò-khó quỉ ? »

Nhan-xét đáp rằng : Học-trò-khó quỉ là
hồi cổ, Nhan-xét giỏi rằng : Thử nhớ
Tân nhật nước Tê, Tã có ra làm ruộng ; Ai
lấy ruộng của Tê vương thì thường một
ngàn lương gạo, còn ai không khinh trọng
mồ ông Liêu-hạ-Huê là danh-sĩ nước Tê,
thì chém đầu. Đố có phải là :

Sanh vương chử đầu.
Bất như tử-sĩ chi cốt chằng ?

N^o (75) FEUILLETON DU 21 JUILLET 1919.

ROMAN
PHÙNG-KIM-HUÊ
Phùng-kim-Huê
(Nguyệt-Sứ)

HỒI THỨ TƯ (tiếp theo)

Nhật vậy nên, Kim Huê cứ để lòng nhìn
vào, mấy tháng trước không tỏ một lời,
cứ giữ thường mỗi buổi sớm mai, gánh
nước tới nhìn chời đôi lát. Một bữa no
vợ chồng bán-bạc, Phùng-kim-Huê đầu
thoat nước vào, trường như thường không
ngờ trước sau, cứ trở mặt trông vào thừ
ngạc.

Đôi mắt ngó xem ra như khố, đầu không
tính cũng chử ý nghĩ, liếc xem qua thấy
sự quá nhiên, ngờ có việc đốn đốn chi đó.
Không nghĩ vợ sa đi, trừ trắng cổ, nhưng
cũng tìm cho vợ sa đi, vợ lỏng không dám
biết tình cờ, cứ giữ việc tọc to một mực.
Chờ canh vắng vợ chồng còn thừ, chồng
mới mới khuyển dốt hẳn thế, rằng :
« Bối tai trời nặng lời thế, đầu sanh trí
không hề dời đổi. Bối tuy chưa lối niệm
chân giới, song xem đượm có mới mang
chi »

Nói vậy lời đây, vợ chửng hững mà
đáp rằng : « Ủ, Nghĩa vợ chồng
thiếp chẳng lối nghĩ, sao chàng nỡ sanh
nghĩ chi vậy ? Thiếp cũng đã can lời tử-kỳ,
sao chàng còn dám lấy làm chớ, kể từ khi
đượm no hiệp mới, cái bề ái đây với đã

rõ. Sự tình thiếp cũng đã can lời tử-kỳ
thiếp không liêu ngoả hoa trường, rồi hèn
con gió kệp mưa đơm, đay đọa mấy khâu g
sơn đã thiếp.

Nghĩ chi việc tin ông sự điệp, cho lời
phân nghĩa mang tình nặng, thiếp cũng
chứ phân lòng-dòng nhà bả đĩ thừ, thì
phong hơn kể. Rồi vì phạm mỗ-côi trậ
cha lý trần rồi, mệ chẳng may, làm vấp đ
hoa gọi tai bay, tình ngay chịu án đày biệt
cỏi. Thiếp nương dựa theo cũng há đ
chưa mấy năm bị biết thân, thiếp n
vợ sau trước một thân, đưng lạc ch
lần vô lý. Nhờ quan-trưởng hết lòng đ
nghĩ, đem thiếp về làm kỹ có nơi, bán gia
tài cũng đặng ít hơn, gửi vào cửa m
nương-nào. Mười mấy năm ở mà học đ
nghe vậy mà thông thạo hơn người, thi
tuyệt chưa nên trái mới đời, song muốn
lành, tìm nơi trú-tại. Một bữa no l
ban gái, chỉ em theo khuyến giải hết lời,
ràng ta hành chđng phải chuyển chời, m
tình việc bỏ đợc xuẩn thừm. E cái
hồng-trần con làm, lữ tiên phạm đ
gồm : chỉ bằng nương chơn n
đời mới, may trời định có nơi kết t
cây thiếp mới lo ăn học, ngày những đ
mặt phũ không rời, không hiệp b
hạt chời bời, lo rèn tập theo nề-niếp g
Bà-phước thấy vậy, thương ý mới h
đó đây, mấy năm trường đđng cái
thưm, nhà mỗ cỏi Kim-Xuyên là h
đợc trọn, học-hành cũng giỏi.

Nghệ danh kỹ chàng mới tìm tới nói,
cây người đi cưới hồi đem về, cho x
tay nội trợ gia tề, gây nên cuộc phu th

bên b. Thiếp nào rõ đầu than van chi,
phong ham trao sơi chi mong manh, b
mười hai may rủ phải đành, giai n
tửn thiên thành sđ định.

Kể từ buổi phụng loan được Sinh, đ
xương tủy thờ kính khôn sai, lữ c
nhau và tiếng một ngày, cảm c
đầy cho đặng. Hướng chi, tiếng
nghe như mưa can, thiếp há đi tham
bên ngoài hay là, chàng ý mong đ
vợ vậy tội lỗi vu oan cho thiếp.
Thiếp nàng đã biết năng c
hồng được, quyết cùng ta tron ki
khẩn-khuyến chớ nghĩ ta lỗi đ
mà vợ đặng rằng sang đời vợ. C
đáp từ miệng từ thừ, nàng đ
đẹp đợc của ta, tiếng giá sang
thiếp cũng là, vì cuộc biến tan nhà
tên đất Chylon còn ai hơn nữa, b
Kim-Huê phóng lửa cháy tan, gi
tội nghĩ thiệt rất oan, nàng bị
cũng đã xương tang cốt rụi. Ta th
mới nên năm tuổi, nào biết chi là
lỗi, mà không vì ơn nặng nghĩa đ
tình kẻ điếm dái, cái giá. M
nương theo vũ mã, có d
chính thương, nhờ chủ ta đ
trường, ngày tháng ở đ
Không. Năm năm trọn, tuổi ta v
chủ đem về Quán-tống học hành, s
mới cho qua chốn Tây-bành, m
công thành danh toại. Ngày nay đ
tay tay sạch, không còn của cũ
cũng còn đặng cái tiếng thơm, tay ta
nhảy khỏi rỏ mơn-sơn, chời ch
bôn chầu thất. Không lý, văn-chương

gợi chốt đất, tên A-Xôi này mất cho đ
ngư-lữ-kia đã đđng nhứt tràng, r
lữ-chàng toan gặp hội.

Nàng đã biết lựa nơi trao mối, lý nào c
chắc lời vậy vậy, nếu rằng không thêm
vội ai, sao lại có bà mai tìm tới. Thấy đ
mất thì ta hiểu gì, lữ-phật ch
thấu sao ? Nàng không thêm
thấu sao ? Nàng không thêm
ngược là mai-bà-bà, nàng ngờ là
rõ đượm con, nàng đ
sơn, thì nói lời con hơn thăm-th

Bây giờ đây mới rõ ràng này là Kim-
Xuyên con vợ của Phùng-kim-Huê, không
này là A-Xôi con ông chủ nhà-mở. Hai đ
lên tên cho vợ chồng cùng nhau mà ch
biết nhau, cho tới khi A-Xôi nhắc d
Kim-Huê dốt nhà-mở, giết cha, mà Kim-
Xuyên cũng không biết đặng.

Nghệ không nói mấy lời mà then, đ
ngập ngừng không ngừng ngáo th
làm tình, m
ng như

(Còn nữa)

MỘNG-NHƯ-LÀ.

Lò Rượu Đông-dương

LỜI RAO

Hỡi, nhà-máy Langsa đặt rượu trong cái Đông-dương kính rờ cho bà-lánh hay rằng: kể từ ngày 1er Juillet 1919, nhà-máy rượu sẽ đứng bán rượu của lò đặt ra cho các quán; bán ngay như vậy, lợi cho chủ quán, lợi cho người uống rượu vì rượu ngon mà giá lại nhẹ.

Hãng đã lập tiệm nhánh trữ bán trong châu-thành các tỉnh và trong các quận lớn thuộc Nam-kỳ và Cao-mán.

Muốn hỏi địa chỉ, xin hãy đi nơi tiệm số 2 và số 4, đường Lareynière, Chợ-lớn, hoặc nơi lò rượu Chợ-lớn Bình-tây.

Pháp-Việt Khách-lầu

(HÔTEL DE FRANCE)

N° 157 Rue Catinat, Quận Lyon

BUYNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính cùng quý ông qui bà rõ, tò là chủ tiệm ngỏ Nam-hồng-Phát Saigon, nay tôi cũng làm quản-ly tiệm ngỏ Pháp-việt Khách-lầu số 157 đường Catinat, tôi mới sửa lại cho vừa ý qui ông và qui bà, phòng rộng mát, sạch sẽ, có đường sắt, ván gỗ, nước trà và có chỗ tắm gội thông thả, xin qui ông qui bà thừa dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lầu mà nghỉ thì tôi sẵn lòng tiếp rước qui ông qui bà luôn luôn.

Giá tiền phòng

Ngoại hạng	24 giờ	1\$60
Hạng nhứt	24 "	1 40
— nhì	24 "	1 20
— ba	24 "	1 00

Báo "NAM-PHONG"

MỖI THÁNG XUẤT BÁN MỘT KỶ

Giá :

Troan năm	4\$80
Sáu tháng	2 00
Mỗi số	0 40

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẮN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Tại chợ Lái-thiền, đường Abattoir

Trại tôi dựng toàn chm-lai, trái, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.

Bàn Bàn chm-lai, thanh của hay không
Đàn Bàn gỗ liễn, bốn trụ, một trụ.
Bàn lữ 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn viết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ của hay chạm vàng ba, hai, một, vân, vân.

Qui ông muốn đặt xin gọi kiểu hãy là đến tại nhà tôi mua mà đồ có sẵn.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chạy đi hơn 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán tình giá riêng đáng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đá nhỏ, nên đúc, ráp máy, cũng chạy đều khi vận hành, một lúc đều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn cách để trả tiền và thi hành cho gộp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến thi hàng.

Bonnefroy & Cie

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng này sẽ chỉ các điều cần ích cho, hoặc đưa coi kiểu thứ (hình đồ) cùng giá tiền.
Có nhiều giấy tờ làm bằng có rang đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

TRỊ BỊNH YẾU PHẠP

(*Conella medicana*)
Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rét, hoặc nóng lạnh, lì vì không đồng đều, thì hãy mua rượu Rhum mane là rượu thiên hạ rất chuộng và lợi tới hơn các thứ rượu rham khác.
Hãy coi cho kỹ logo làm thế gi, hãy coi cho phải: cái chai có dán nhãn trên.

Có bán trong các tiệm hàng xáo

HÀNG ANNAM

HÀO-VĨNH Công-ty

(Chủ hãng: NGUYỄN-HÀO-VĨNH)
116 bis Rue Lefebvre, Saigon

Trình trình Lục-châu quán-từ đặng rồi, chúng tôi mới mở một cửa hàng xuất cảng nhập cảng: chịu giá gởi đồ thổ-sản đi bán ngoại quốc, gạo, tiêu, dứa khô, bắp v.v... và trữ hàng hóa các nước mà bán sỉ cho các nhà buôn nước ngoài.

Các nhựt-báo kêu réo bấy này, nay chúng tôi: gắng sức lập thành một hãng buôn to theo kiểu các nhà buôn Langsa và Ang-lê đã lập ra tại Saigon.

Chúng tôi cúi xin mời Lục-châu quán-từ dời giờ đến nhà gây hay là gởi thư đến thương nghị cùng hội thẩm đều chi thì chúng tôi sẵn lòng hết sức tiếp rước và chỉ báo.

Hãng chúng tôi cũng mua lúa thóc lúa các nhà máy Lầu.

Nay kính
HÀO-VĨNH Et Co.

XÀ-BÔNG TỐT NHẤT CỎI ĐÔNG-DƯƠNG

HÀO-VĨNH Công-ty (Hàng ANNAM)
116 bis Rue Lefebvre Saigon

Trình trình qui ông qui bà rằng: chúng tôi mới mở một cái hãng ANNAM, bán sỉ xà-bông tốt nhất như sau đây:

- 1. Hiệu "Đầu ngựa một sừng" - 72 phần dầu.
 - 2. "Chim Acà" - 60 "
 - 3. "Xà-bông đen" - Con Rồng - 72 "
 - 4. "Đầu người mình ngựa" - xà-bông MÀU XANH THƯỜNG.
- Tại hãng chúng tôi cũng có bán sỉ:
Ess. de menthe (Đầu mã) tốt nhất trong cái Đông-Dương và giá rẻ.
Ess. pour toilette.

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

CÁC VẬT THỎ SẴN	CÁN TÀ	GIÁ BẠC
Cải ló	Thước chường	1 50 tới 2 00
Cây trà 0=45 tới 0=50	một tạ	0 80
Cây dẻ nhuộm	"	2 00
" vàng	"	2 50
" vàng lợt	"	1 50
" đỏ	"	85 00
Gạch tiêu	một muôn	130 90
Gạch Bắc-kỳ	một ngàn	150 00
Gạch Hồng-mao	một trăm	6 50
" đặc hạng nhứt	"	3 50
" đặc hạng nhì	"	6 50
" có lỗ	"	200 tới 300
Đầu khẩu	60 kil. 4	20 " 30
" hàng nhứt và hạng nhì	"	Nominal
" rừm	"	"
" annam	"	"
" Lào	"	"
Vôi bột	"	0 95
Vôi cực Bắc-kỳ	100 kil.	1 35
Sáp ong	60 kil. 4	70 " 85
Hồ sồng	100 kil.	27 " 33
Dừa khô	68 kil.	8 00 " 10 00
" trâu	"	10 00 " 11 00
" hổ	"	27 " 29
" nai	"	27 " 29
" không hổ	60 kil. 400	47 " 49
" còn hot tít hàng	63 " 420	11 " 13
" sỏ 2	60 " 400	40 " 46
" hàng thường	25 " 35	25 " 35
Tôm khô không vỏ, hàng nhứt	68 kil.	20 " 25
" hàng nhứt	60 " 400	130 " 1 50
" sỏ 1	"	100 " 130
" sỏ 2	"	25 tới 27
Nhựa sơn chưa lọc	"	5 00 " 6 00
Đậu phụng	68 kil.	3 00 tới 10 00
Hột sen	"	9 00
Dầu cá	100 "	50 00
Mỡ heo	68 "	20 " 25 00
Dầu phụng	68 "	1 00 " 19 00
Đậu dứa	60 " 400	2 50 " 6 00
Cải Cao-mên	"	2 50 " 3 00
Đậu khô Nam-kỳ	60 kil. 400	1 80 1 90
Bắp trắng	100 kil.	2 70 2 80
Bắp đỏ	75 kil.	28 tới 36
Cau khô	68 "	40 " 42
" trâu	"	39 " 41
" hổ	"	41 " 43
" nai	"	35 " 36
" không giấy	63 kil. 420	29 " 30
Tiểu sọ có giấy	"	18 " 20
Khố tra	"	5 " 7
Mây sợi	một muôn	65 "
Ngôi móc	"	35 "
Ngôi ống	một ngàn	55 "
Ngôi Bắc-kỳ	60 kil. 400	220 tới 306
Bong bóng cá	"	150 " 220
" nhĩ	"	30 " 50
" da	"	30 " 40
" từ	"	360 400
Tơ Tanchâu	150 cân	360
Batri-Mocay	60 kil. 400	340
" Cambodia	"	360 " 400
Múi	100 "	3 19

QUẢN TÍN KỸ ĐẠI DƯỢC PHÒNG

CHỦ-NHƠN: LÊ-TOÀN

60, RUE DE CANTON, 60. - CHOLON

Bên-hiện có trữ bán các thứ thuốc rất thần hiệu chữa đau, mỗi hộp thuốc đều có chỉ cách dùng rất rành rẽ, nếu vị nào muốn xin Catalogue hãy viết thư cho hay, Bên-hiện có gởi lại nhà B. Thái-kỳ-Sơn ở đường Pellerin số 23. - Saigon, bản giùm thuốc của Bên-hiện, chư qui vị trong Lục-châu có cần dùng thuốc chi, hãy viết thư cho hay, sẽ gởi cách Contre Remboursement, tiền gởi về chỗ mua thuốc.

DƯỢC TÂM NINH THẦN HOÀN

(THUỐC BỔ TÂM AN THOÀN)

Phương thuốc này chữa trị lo lắng quá độ, hao tổn tâm huyết, đêm ngủ chẳng ngon, tinh thần hồi hồi, giảm sức uống ăn, bàng hoàn thần thể, tỷ vị suy nhược, hay mệt hay quên cũng bởi học hành quá sức, đêm sưng giải nặng, buồn bán nhọc nhằn, người cả ngày, đi cả buổi, một nhọc tinh thần, các chứng về lao tổn đặng đến thuốc này, rất nên thần hiệu, bổ nhện tâm tạng, điều hòa huyết mạch, tỏ tai, sáng mắt, định chí an thần, bổ ích người khí, thêm sức sống lâu.

Mỗi hộp 6 hoàn giá sáu cật. . . 0\$ 60
Còn một thứ nữa có thêm nhiều vị thuốc tốt, và hộp bằng cây mun.

Mỗi hộp cũng 6 hoàn giá . . . 1\$ 00

SÂM NHUNG BỒI NGUYÊN VỆ SANH HOÀN

(THUỐC BỔ NGUYÊN KHÍ TRƯỞNG SANH)

Phẩm con người mỗi mỗi bần thế chẳng đồng, tư chất đều khác nhau, hoặc bởi phần tiên thiên bất tột, hoặc nhơn phần hậu thiên tiếp dưỡng thất thường mà sanh bệnh hoạn, bởi tại sự thất nơi phần bảo thần, nên tiêm tới hiệp chế phương thuốc này hòa hướn, không mạnh không công kích, chữa trị bổ nguyên khí thiện huyết sanh hóa tinh thần, minh mẫn da thịt, an tâm ích thận. Như có bệnh dùng thì tiêu bình, còn không bệnh dùng đến lại càng bồi bổ khí huyết, sống lâu nhờ đại, mạnh sức mau con, thiệt là một phương vệ sanh để giúp đời làm báula.

Cách dùng có chỉ trong loa.

Mỗi hộp một hoàn lớn giá một đồng	1 \$ 00
— hai hoàn nhỏ	1 \$ 00
— bốn	một đồng hai 1 \$ 20

SÂM NHUNG BỔ THẬN HOÀN

(THUỐC BỔ THẬN GIA SÂM NHUNG)

Dâm trường trong thân thể con người, thận là cốt rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên thất dưỡng thì phải mau dùng thuốc mà bồi bổ tinh thần mới đặng mạnh giỏi. Nên tiêm tới gần lòng hiệp chế hoàn thuốc này công hiệu hàng nhứt, điều hòa huyết mạch bổ thần tráng dương, tu nhuyến mắt mày, khỏe hóa ti vị, bồi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị đi tinh, bạch trước, lâu, thì nên tiêm dâm dể, mờ hơi lại lỏng, hoặc thì nên tiêm suy nhược, thần kém tinh năng, tư động yếu ớt, lộ tại chảy nước, một gọi đầu lưng. Các chứng về hư tổn mà sanh, dùng đến thuốc này dưỡng cây khô đơm hoa, mưa mùa, sung túc tinh thần nở nang đặng thì.

Mỗi hộp 6 hoàn giá sáu cật. . . 0\$ 60
Cách dùng có chỉ trong loa.

Còn một thứ nữa có thêm nhiều vị thuốc tốt, và hộp bằng cây mun.

Mỗi hộp cũng 6 hoàn giá . . . 1\$ 00

HỎA ĐÀM NINH PHÉ CHỈ KHẢI TÁN

(THUỐC HO VÀ BỔ PHẾ TÁN ĐÀM)

Vệ bình ho là bệnh hay biến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiêm tới có chế phương thuốc này để trị bình sinh, bình ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sanh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không mất không nóng, đặng bá có thai, người lớn con nít chi đều dùng được cả. Thệt là một phương thuốc trị bình ho hàng nhứt trên đời.

Mỗi gói giá một cật . . . 0\$ 10

XA-DONG MAT-XAY
BEN

Từ làm ri làm

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty
(Hàng ANNAM)
246bis, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

GRAVURE
SUR METAUX ET MARBRES

TIỆM KHẮC CON DẦU
CORDONNERIE. — CHAPELLE
Tonknoise

TIỆM ĐÓNG GIÀY
Tốt một lớp thêm một Tiệm đóng giầy và bán nón theo kiểu Langsa tới có commandé đủ các mẫu da, chũm quít và muốn dùng xin cứ viết thư cho tôi mà lấy mẫu da và lấy (Catalogne) mà coi kiểu có giá cả hẳn hoi.

* Vì nào muốn mua si sẽ có giá riêng xin viết thư thương nghị.
NGUYỄN-CHÍ-HÒA,
87 Rue Catinat, Saigon.

Cách làm mau té tiền

Viết thư cho Hãng Annam, Hào-vinh Côngty, 146 bis Rue Lefebvre, biểu gửi contre-remboursement (cách tiền trao của lãnh nơi nhà dầy thép) một hộp một trăm ve dầy Essence de menthe, hiệu Lò-Tiên, tốt nhất trong cõi Đông dương, giá là mười lăm đồng (15 \$ 00) mà thôi. Về bán lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cái (2 \$ 20) — mỗi ve lời 5 xu, một trăm ve lời 5 đồng bạc.

Bán một hộp lời 5 đồng bạc, một hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thư đi, đừng bỏ qua dịp làm té tiền, uống lăm. Bang đầu lời ít sau lời nhiều, bán buôn quen thói, làm giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ. — Kể từ ngày nay một trăm người nào gửi thư đến mà mua dầy trước, Hãng Annam Hào-vinh Côngty sẽ vui lòng gửi cho không một kilo xà bông mặt tẩy thật, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne); tốt nhất trong cõi Đông-Dương hay là một ve dầy thơm Essence pour Toilette, Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đá một lít các thứ dầy, thơm ấy, tùy thích ai muốn thử nào cũng được!

Hãy viết thư mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm té tiền uống lăm;
Hãng Annam, Hào-vinh & Co,
146 bis Rue Lefebvre Saigon
Kính đón.

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Đông-dương Yên điệp Công-ty)

Tư-bản 6.000.000 fr.

Chính sở Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và công-xưởng tại HANOI

Đền-diễn trông
thuộc là tại **KIM-XUYỀN** và **VĂN-KHÊ**

Hiện có những thứ sau này gửi bán trong các hiệu:

XI-GÀ.
NINA.

Thuộc chưa vân:

COQ (Con gà)

Thuộc vân:

FAVORITES.
MÉTROPOLES

vân vân

Và thứ thuộc là vân, chiếu, khách, hiệu

PAGODE (Cái chùa)

KHOẢN CHẤT THỦY
(Nước suối kim thạch)

VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYÊN

VICHY CÉLESTINS

Có ban nguyền 06 | Trị bệnh đau Thận, đau đầu Bàng-quang, bệnh Phổi và rủa 06. | Trị bệnh đau Thận, đau đầu Bàng-quang, bệnh Phổi và rủa 06. — Đau máy chũm lết lết

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh đau thận và bệnh đái

VICHY HOPITAL trị bệnh thương lị, trước, và tiết

Này coi chừng đó giá mao, khi mua phải chỉ cho đúng thứ nước nết mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIỀU TÊ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hơon thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình dọn nước xít (Hạt chũm)

PHẢI DÙNG THUỐC BÒ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GULLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GULLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bệnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau óc TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MINH, RẾT VỎ DA, hoặc CHÓI NƯỚC, BÌNH KIẾT, BÌNH HO DẠI, BÌNH CỨM, GHỀ CHỐC NGOÀI DA và bệnh có TRÙNG LÁI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XÒ rất tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUỆY RA TINH KIẾT. Nhưng bệnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đăm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÒ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XÒ
nữa cũng rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Gullié.

Chánh chủ trị thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, nhất hạng bảo chế y sanh, đường GREENELLE ST GERMAIN môn bài số 9, ở tại COGNAC PARIS.

VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀM XE MÁY

TẠI THÀNH St-Étienne

Mà thôi

Mons F. MICHEL, CAFFORT Successeur & đường Catinat số 36 SAIGON

Có Bán SÙNG
đều thứ và đủ kiểu. BÌ,
THUỐC, ĐÀN, VE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ

Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đi thư như vậy.

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

Certifié le 17/06/06
Hills op. Saigon le 17/06/06
L'Administrateur Gérant NGUYỄN-VĂN-CỬA
Saigon — Imp. de l'Union